

Iránytű
a polgárőr egyesületek és
a körzeti megbízottak együttműködéséhez
2017.

Készítette:

Dr. Christián László r. ezredes,
tanszékvezető egyetemi docens
OPSZ elnökségi tag

ISBN: 978-615-00-0619-2

Budapest,

2017.

Tartalom

1.	Szerzői előszó	3
2.	A biztonság megteremtői	4
3.	A Polgárőrségről röviden	6
4.	A polgárőr és a körzeti megbízottak együttműködése.....	12
4.1.	Az együttműködés szabályozása	12
4.1.1.	Magyarország helyi önkormányzatairól szóló törvény	12
4.1.2.	A polgárőrségről és a polgárőri tevékenység szabályairól szóló törvény.....	12
4.1.3.	A Rendőrségről szóló törvény	14
4.1.4.	A 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet a rendőrség szolgálati szabályzatáról.....	14
4.1.5.	Az országos rendőrfőkapitány 26/2015. (XII. 9.) ORFK utasítása a körzeti megbízotti szabályzatról	15
5.	Javaslatok az együttműködés fejlesztéséhez	18
5.1.	Az Országos Polgárőr Szövetség javaslatai az együttműködés fokozása érdekében...18	
5.1.1.	Az írásbeli együttműködési megállapodások naprakészsége	18
5.1.2.	Felkészülés a közös szolgálatra.....	18
5.1.3.	Legyen minél több rendőr polgárőr.....	19
5.1.4.	A körzeti megbízott aktívan támogassa a polgárőr egyesület munkáját.....	19
5.2.	Az Országos Rendőr-főkapitányság javaslatai az együttműködés fokozása érdekében ..	19
5.2.1.	Körzeti megbízottak részére ajánlás.....	20
5.2.2.	Polgárőrök részére ajánlás	21
5.2.3.	Közös célkitűzések az együttműködés fokozása érdekében.....	21
6.	Jó gyakorlatok az együttműködésre, kiemelkedő kmb személyiségek.....	23
6.1.	Molnár Zoltán c. r. főtörzssászlós, Sümeg	23
6.2.	Biacsi Sándor c. r. főtörzssászlós, Tatabánya.....	24
6.3.	Kapás Tamás c. r. törzssászlós, Szegvár	24
6.4.	Bóka István c. r. főtörzssászlós, Cered.....	25

1. SZERZŐI ELŐSZÓ

A Polgárőrség 1991-es megalapítása óta, a több tízezer önkéntes tagja által, Magyarország kétezer településén elvégzett áldozatos munkával kivívta magának az állampolgárok bizalmát, megkerülhetetlen szereplővé vált a helyi közbiztonság erősítésében. Nem véltelen, hogy a rendőrség első számú szövetségesként, míg a Kormány stratégiai partnerként tekint a civil bűnmegelőzési szervezetre és évről évre emelkedő, komoly támogatásban részesíti a polgárőrséget. Dr. Kopácsi Sándor, aki 1956-ben Budapest Rendőrfőkapitánya volt, a rendszerváltás után Kanadából hazatérve megalapította az Önvédelmi Szervezetek Országos Szövetségét, amely fél évvel később Országos Polgárőr Szövetségre változtatta a nevét. Talán Kopácsi Sándor sem remélhette, hogy napjainkra hatvanezer főt meghaladó létszámmal, ilyen jelentős szerepet tölthet be a szervezet, amelyről 2011 óta immár önálló jogszabály rendelkezik.

A biztonság megteremtése közös ügy lett, a biztonság megteremtői között pedig kulcsszereplő a polgárőrség. A partnerségen alapuló érdemi együttműködés felértékelődik. Magyarország közrendjének, közbiztonságának első számú letéteményese a rendőrség. Az egyes települések szintjén a rendőrség és az állampolgárok közötti „kapocs” a körzeti megbízott, akinek a munkája meghatározó a polgárőri tevékenység tekintetében is. Jelen ajánlás segít eligazodni a polgárőr egyesületek és körzeti megbízottak együttműködésének szabályozásában és konkrét gyakorlatias ajánlásokat fogalmaz meg a felek számára, azaz segít még hatékonyabbá tenni a közös munkát a települések szintjén.

Az ajánlás kidolgozását megelőzően számos érintett szereplő megszólításra került, így az OPSZ elnöke, OPSZ elnökségi tagok, megyei elnökök, egyesületi vezetők, polgárőrök, az Országos Rendőr-főkapitányság Rendészeti Főigazgatóság Közrendvédelmi Főosztály, mint a körzeti megbízottak szakirányításáért felelős szervezeti elem, valamint a végrehajtásban dolgozó körzeti megbízottak egyaránt. Az ajánlás kidolgozásánál valamennyi állásponthoz felhasználtam.

Jelen kiadvány nem minősül jogforrásnak, az abban foglaltak kötelező erővel nem bírnak, az a hatékony együttműködés elősegítése céljából került megfogalmazásra és kiadásra.

Őszintén remélem, hogy az érintettek találnak hasznos információkat, támpontokat az ajánlásban és a leírtak megvalósulhatnak az egyes településeken és tovább erősödhet az együttműködés.

Budapest, 2017. október 27.

Dr. Christián László

2. A BIZTONSÁG MEGTEREMTŐI¹

A rendészettudomány szakemberei által is megerősített kiindulási pont, hogy a biztonság létrehozása nem lehet egyetlen ember, vagy egy kizárólag erre rendelt szervezet produkciója. A fenyegetések hatásos elhárításához **kollektív munkára**, érdemi együttműködésre van szükség. A biztonság olyan **kooperációs termék**, amely több szereplő közös munkájának az eredményeként valósul meg. Az egyes települések közbiztonsági modelljeinek a kialakításában kapnak kulcsszerepet a következő szereplők: az önkormányzat, a rendőrség, a biztonsági vállalkozások és a civil önvédelmi egyesületek.²

A komplementer, azaz egymás tevékenységét kiegészítő komplex rendészet legfontosabb szereplői, szervezetei a szerző álláspontja szerint az alábbiak:

- Rendőrség (és rendvédelmi szervek)
- Polgárőrség
- Önkormányzat és önkormányzati rendészet
- Magánbiztonság

A nemzetközi irodalomban fentiek kifejezésére elsősorban a plural policing (szabad fordításban többértű rendészet) vagy extended policing family (kiterjesztett rendészeti család) terminológiákat használják.

Közbiztonság alatt azt a nyugalmat értjük, amikor személyünket és javainkat biztonságban tudjuk. A közbiztonság olyan kollektív termék, amelyben részt vesznek az egyének, közösségeik és az állam szervezetei. Materiális értelemben a közbiztonság a társadalmi viszonyok együttthatása, amely a hétköznapokban létezik és megélhető, „élvezhető”, avagy nem létező és emiatt valamilyen veszély fenyegeti a társadalmat és az egyéneket.

A polgárőrségről és a polgárőri tevékenység szabályairól szóló 2011. évi CLXV. törvény (továbbiakban: Pötv.) preambuluma a következőként szól:

A közbiztonság megszilárdításában fontos szerepet betöltő önkéntes társadalmi szerveződés hatékony működésének biztosítása, valamint e szerveződéseknek a rendőrséggel, az önkormányzatokkal, a rendészeti szervekkel és a lakossággal való együttműködése kereteinek meghatározása érdekében az Országgyűlés a következő törvényt alkotja.

A Pötv. preambuluma világosan és egyértelműen tartalmazza a rendőrség, polgárőrség, önkormányzatok viszonyrendszerének lényegét és jelentőségét. A cél a hatékony működés biztosítása és az együttműködés kereteinek meghatározása az eredményes közös munka

---

¹ Az ajánlás kidolgozásához felhasználtam ZÁMBÓ PÉTER OPSZ szakmai alelnök, 2017. május 18. OPSZ elnökségi ülés 2. napirendi pontjához, tárgyban készített előterjesztését. Ezúton köszönöm az előterjesztés rendelkezésre bocsátását.

² FINSZTER GÉZA: A rendészeti szervek működésének jogi alapjai, RTF Alkotmányjogi és Közigazgatási Jogi Tanszék, Budapest, 2008. 24-26.

érdekében. A rendőrség a polgárőrség, valamint az önkormányzatok között megvalósuló érdemi együttműködés nélkül a polgárőrség nem lehet sikeres. A rendőrség és a polgárőrség viszonyrendszerben meghatározó jelentőségű kapcsolódási pont a körzeti megbízottak és a polgárőrök együttműködése. Ezért különösen fontosnak gondoljuk egymás tevékenységének megismerését és ajánlások megfogalmazását az együttműködés hatékonyságának fokozására.

3. A POLGÁRŐRSÉGRŐL RÖVIDEN

Az alábbiakban ismerkedjünk meg nagyon röviden a polgárőrséggel, különös tekintettel annak szabályozására, szervezetére és működésére. A polgárőrség két évtized alatt számottevő fejlődésen ment keresztül és meghatározó szereplővé lépett elő a közrend, közbiztonság fenntartásában. Manapság a Kormány stratégiai partnereként, a rendőrség első számú szövetségeseként számít a polgárőrségre. Az immár köztestületként működő társadalmi szervezet egyre meghatározóbb jelentőséggel bír a közrend, közbiztonság fenntartása szempontjából, ezért indokolt, hogy tevékenységét minél szélesebb körben megismerjék, az érintett partnerekkel megvalósuló együttműködés hatékonyságának fokozása érdekében.

A rendszerváltás időszaka rendészeti szempontból is mérföldkő volt, ugyanis robbanásszerűen megnövekedett az elkövetett bűncselekmények száma. A bűnözés elleni harcban a rendőrségnek önkéntes segítőkre is szüksége volt. Érzékelve az emberek, a közösségek és a társadalom igényét ebben a helyzetben 1991. április 24-én alakult meg az **Önvédelmi Szervezetek Országos Szövetsége (ÖSZOSZ)**, amely az Országos Polgárőr Szövetség jogelődje volt, elnöknek dr. Kopácsi Sándort választották. Az új társadalmi önvédelmi szerv célja a települések biztonságának erősítése, a lakókörnyezetet veszélyeztető bűncselekmények megelőzése, a közlekedési balesetek megelőzése, a gyermek és ifjúságvédelem erősítése, valamint az állami feladatokat ellátó szervek munkájának lakossági segítése. Az ÖSZOSZ 1991. november 30-án Országos Polgárőr Szövetségre (OPSZ) változtatta nevét. A polgárőr mozgalomnak a rendszerváltás utáni első éveiben egyszerre kellett felvenni a versenyt a bűnözéssel és megismertetnie magát az emberekkel, elfogadtatni a rendőrséggel a kezdeményezést és kivívni a társadalom, a politika támogatását, elismertségét. Az OPSZ elnöke 1997-től dr. Túrós András nyugállományú rendőr altábornagy, korábbi országos rendőrfőkapitány és belügyminiszter-helyettes.

Az alapítás óta eltelt bő két évtized alatt az OPSZ jól szervezett, egységes szemléletű, egyben hazánk messze legnagyobb létszámú társadalmi bűnmegelőzési szervezetévé vált, 2016-ban tagjainak száma meghaladta a hatvanezer főt. Az Országos Polgárőr Szövetség (OPSZ) önálló jogi személy, amely a Pötv. 8. § (1) bekezdésében, az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról szóló 2011. évi CLXXV. törvény szerint közhasznú jogállású köztestület.

Polgárőr az a 18. életévét betöltött, cselekvőképes és büntetlen előéletű személy lehet, aki nyilatkozatával önként vállalja a polgárőri szolgálat ellátását és magára nézve kötelezőnek ismeri el a polgárőrökre vonatkozó szolgálati és etikai szabályzatokat.³

A polgárőr egyesület kiegészítő feladatainak ellátásában a polgárőr egyesület korlátozottan cselekvőképes 14-18 év közötti kiskorú – akinek e tevékenység végzéséhez írásbeli törvényes

---

³2011. évi CLXV. törvény a polgárőrségről és a polgárőri tevékenység szabályairól 10. § (3).

képviselői hozzájárulással bíró, alapfokú iskolai végzettséggel rendelkező és büntetlen előéletű – tagja - **ifjú polgárőr** - is közreműködhet.

A polgárőr tevékenysége során **közfeladatot ellátó**, hatósági jogkörrel nem rendelkező személy, aki **fokozott büntetőjogi védelemben részesül, illetve fokozott büntetőjogi felelősség terheli**. A polgárőri szolgálat ellátása során a rendőrségnél rendszeresített hatóanyag-tartalmú és töltőanyag tömegű vegyi eszközt (=gázspray) tarthat magánál, amelyet kizárólag jogos védelmi helyzetben használhat.

A polgárőrség szervezete:

- 1.) helyi polgárőr egyesületekből,
- 2.) területi (fővárosi, megyei) polgárőr szövetségekből és
- 3.) Országos Polgárőr Szövetségből áll.

A polgárőr egyesület alapfeladatként a helyi közrend és közbiztonság védelme, valamint a bűnmegelőzésben való közreműködés érdekében **közterületi járőrszolgálatot, figyelőszolgálatot**, a közúti baleset helyszínén, valamint bölcsőde, óvoda, általános és középiskola közvetlen közelében **jelzőőri tevékenységet** lát el. A Pöt.v. 4. § (1) értelmében a polgárőr szervezet az alapfeladatok ellátását akkor kezdheti meg, valamint végezheti, ha

a) a működési területén illetékes megyei (fővárosi) rendőr-főkapitánysággal írásbeli együttműködési megállapodást kötött, valamint

b) az Országos Polgárőr Szövetség és a területi polgárőr szövetség tagja.

A polgárőr a közúti közlekedési baleset helyszínén a közlekedés zavartalanágának biztosítása érdekében jogosult **jelzőőri feladatok** ellátására. A rendőri intézkedést igénylő baleset helyszínén a polgárőr a rendőrség megérkezéséig önállóan, azt követően a rendőrség felkérésére és utasításainak megfelelően folytathatja a jelzőőri tevékenységét. A polgárőr a rendőri intézkedést igénylő baleset helyszínére érkezését követően haladéktalanul értesíti a rendőrséget. Értesítése kiterjed különösen a baleset jellegére, a sérültek számára, illetve arra, hogy szerinte milyen veszélyhelyzet állt elő. Valamennyi polgárőri szolgálatot – a Pöt.v.-ben megfogalmazott kivételekkel –, így a jelzőőri feladatellátást is formaruhában kell végezni. A jelzőőr nappal jelzőtárcsával, éjszaka és korlátozott látási viszonyok esetén piros fényt adó lámpával irányítja a forgalmat.

Előbbiek mellett az önkormányzatok által szervezett rendezvények esetén, a polgárőrséget felkérhetik a forgalom biztonságának érdekében jelzőőri tevékenység ellátására. A polgárőr egyesület az említett polgárőri tevékenységen túlmenően kiegészítő feladatként önkéntesen közreműködhet többek között az áldozatvédelmi munka támogatásában is.

Amint az a polgárőrség szakmai programjainak későbbi rövid bemutatásából is kiderül, a szervezet tevékenységének középpontjában a helyi közrend, közbiztonság erősítése áll, szoros együttműködésben a rendőrséggel, az állampolgárok, a lakóközösség és az önkormányzat által meghatározott prioritások, igények messzemenő figyelembevétele mellett. Magyarország legnagyobb létszámú civil bűnmegelőzési szervezete, szoros együttműködésben a Nemzeti Bűnmegelőzési Tanáccsal aktívan kiveszi a részét a bűnmegelőzés ügyének szolgálatában,

különösképpen a folyamatos polgárközeli működés okán, állandó figyelemfelhívás és társadalmi tudatosítás révén hatékonyan tudja eljuttatni az állampolgárokhoz a legfontosabb bűnmegelőzéssel kapcsolatos üzeneteket.

A polgárőr egyesületek rendkívül szerteágazó együttműködést valósítanak meg működésük során.

A polgárőr szervezet tevékenysége során együttműködik az általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szervvel, a hivatásos katasztrófavédelmi szervekkel, továbbá együttműködhet az egyéb rendvédelmi szervekkel, az önkormányzati tűzoltóságokkal és az önkéntes tűzoltó egyesületekkel, az állami és önkormányzati szervekkel, a Nemzeti Adó- és Vámhivatal vámszervével, a közlekedési hatósággal, a környezet- és természetvédelmi szervekkel, a mezői és természetvédelmi őrszolgálatokkal, az erdészeti szakszemélyzettel, a hivatásos vadászokkal, a lovas járőrszolgálattal érintett erdőterület tulajdonosával, kezelőjével, illetve ezek képviselőjével, valamint a közforgalmú vasúti személyszállítási szolgáltatást végző vállalkozással. Az együttműködés tartalmát a felek írásbeli együttműködési megállapodásban rögzíthetik. Az együttműködés különösen a tevékenységek közös ellátását, a szakmai tevékenység segítségét, a kölcsönös tájékoztatást, a tevékenység összehangolását, a képzési programokban való részvétel elősegítését, valamint az önkéntesen vállalt feladatok támogatását jelenti. [Pótv. 6. §]

A polgárőrség taglétszáma a korábbiaknál jóval szigorúbb szabályozás ellenére is folyamatosan növekszik, 2016-ban 5000 fővel emelkedett és átlépte a 60.000 főt, az ifjú polgárőrök száma pedig az 1000 főt, az egyesületek száma meghaladja a 2000-t.

A polgárőrök 2015-ben 8 199 530, 2016-ban 9 119 587 szolgálati órát teljesítettek. Külön kiemelendő, hogy az utóbbi években kiugró mértékben fejlődik a lovas polgárőri tevékenység, lovas polgárőreink is több tízezer (2015-ben 58 ezer, 2016-ban 75 ezer) szolgálati órát teljesítettek, jelentős mértékben hozzájárulva a külterületek biztonságához.

Az OPSZ lovas tagozat készséggel fogadja a megkereséseket, különösen ott, ahol szívesen vennék a közreműködésüket. Az említett több milliós nagyságrendű szolgálati órákkal a polgárőrség jelentős mértékben hozzájárul az ország stabil közbiztonságához.

Ezen túl fontos kihangsúlyozni a polgárőr szolgálat értékeként az erkölcsi, közösségformáló és a szubjektív biztonságérzetet javító hatást, amellyel a polgárőrök az állampolgárok életminőségének javításához is hozzájárulnak. A rendvédelmi szervek – elsősorban a rendőrség – iránti közbizalmat is erősítik a közös szolgálatok, amelyek során jelentősen bővülnek a polgárőrök rendészeti szakmai ismeretei, valamint javul az egymás iránti tisztelet és bizalom. Helyes megállapítás, hogy a polgárőr szolgálatok jelentőségét elsősorban nem a statisztikai számok minősítik, hanem az, hogy a polgárőrök példát mutatnak az állampolgároknak, nemcsak

elvárásokat támasztanak az állammal, illetve a rendvédelmi szervekkel szemben, de tevőlegesen is hozzájárulnak a településük közbiztonságának megővéséhez.⁴

A polgárőrség programjai közül a teljesség igénye nélkül csak néhány jelentősebbet emelünk ki az alábbiakban.

NAGYVÁROSI BŰNMEGELŐZÉSI PROGRAM⁵

A bűnözés elsősorban a városokhoz, kiemelten a nagyvárosokhoz kötődő jelenség⁶. Az emberek között a kapcsolatok lazábbak a városi környezetben, és gyengébb a közösségi kohézió, mint egy kistelepülésen. A városi bűnmegelőzés hatékonyságának növelése érdekében az OPSZ és az Országos Rendőr-főkapitányság - a Belügyminisztérium, a Nemzeti Bűnmegelőzési Tanács és az Aegon Magyarország Általános Biztosító Zrt. támogatásával - a 2016-2017. évre meghirdette a Nagyvárosi Bűnmegelőzési Programot. A program kiemelt célja többek között az állampolgárok biztonságérzetét nagymértékben befolyásoló, az átlagtól eltérő közbiztonsági kihívásokkal rendelkező nagyvárosokban (városrészekben) megvalósítható (megvalósítandó) rendőr-polgárőr együttműködés, cselekvési célok, illetve prioritások kijelölése, a végrehajtás módjainak meghatározása, kiemelt támogatása. Továbbá különösen fontos a városokban (városrészekben) az együttműködési lehetőségek gyakorlati megvalósítása, javítása, a tapasztalatok értékelése, hasznosítása.

„300x100 BIZTONSÁG” PROGRAM⁷

A rendőrség és a polgárőrség kiemelt bűnmegelőzési mintaprogramja Magyarország 300 településén a közbiztonság erősítésére és a lakosság biztonságérzetének javítására (2016-2017) szolgál. A program a rendőrség, a polgárőrség és az önkormányzatok fokozott együttműködésén nyugszik. Célja a lakosság biztonságérzetét hangsúlyozottan figyelemmel követni, az átlagtól eltérő közbiztonsági kihívásokkal rendelkező településeken (településrészekben) megvalósítható (megvalósítandó) középtávú polgárőr cselekvési célok, illetve prioritások kijelölése, a végrehajtás módjainak meghatározása, kiemelt támogatása és a fejlesztés folyamatos biztosításával hozzájárulni az életminőséget javító közbiztonság fenntartásához. A program a meghirdetésekor 100×100 címmel indult, azonban a sikerre való tekintettel immár a 300×100 program van soron.

---

⁴ TÁJÉKOZTATÓ az OPSZ 2015. évi tevékenységéről az OGY Honvédelmi és rendészeti bizottság részére (munkaanyag). Készítette: Zámbo Péter OPSZ elnökségi tag.

⁵ <http://www.opsz.hu/nagyvarosi-bunmegelozesi-program> (2016.11.30.)

⁶ Statisztikai adatok alapján a fővárosban a legmagasabb a bűncselekmények száma, mivel a magyar lakosság 18%-a ott él. Ugyanakkor területi megoszlás alapján a fővárosban kerül elkövetésre a regisztrált bűncselekmények 24–28%-a, amely alapján Budapest a lakosság arányát meghaladó mértékben veszélyeztetett bűnügyi szempontból.

⁷ <http://www.opsz.hu/300x100-programleiras> (2016.12.05.)

BETÖRÉSMEGELŐZÉSI PROGRAM⁸

A lakásbetörések a kárértéktől függetlenül jelentősen rontják az állampolgárok biztonságérzetét. Az AEGON Magyarország Biztosítóval közösen indított program célja, hiteles információkkal, bűnmegelőzési ajánlásokkal segíteni a vagyon elleni bűncselekmények, elsősorban a lakóingatlanokban elkövetett betöréses lopások visszaszorítását. A polgárorok, akik nagy helyismerettel és kiterjedt helyi kapcsolatrendszerrel rendelkeznek, a lakosság nagy számát el tudják érni, akár személyes bűnmegelőzési tanácsadással is.

SZOMSZÉDOK EGYMÁSÉRT MOZGALOM (SZEM)⁹

A SZEM mozgalom célja, helyi szinten csökkenteni a bűnözést. Javítani az egymást támogató közösségi tudatot, az egészséges közösségi önvédelmi mechanizmusokat, hogy mindenki hozzájárulhasson a saját, a szomszédja és a közösségi tulajdon védelméhez, a kölcsönös együttműködésen és a párbeszédén keresztül. Nemcsak bűncselekmények, de más egyéb események (pl. baleset, betegség, tűz stb.) esetén is segítséget tudjanak nyújtani egymásnak az állampolgárok.

„TISZTELETET AZ ÉVEKNEK, BIZTONSÁGOT AZ IDŐSEKNEK!” PROGRAM

A polgárőr egyesület tagjai felkeresik a működési területükön élő, egyedülálló időseket, személyre szóló bűnmegelőzési tanácsokkal látják el, illetve lehetőségeik szerint igyekeznek gondoskodni a biztonságukról. A polgárőr kapcsolattartó (mindig ugyanaz a polgárőr, akiben az idősek megbíznak, hiszen ismerik), heti rendszerességgel felkeresi az időseket, beszélgetnek, segít, ha szükséges. Az idősek ismerik a kapcsolattartó elérhetőségét, tudják riasztani, ha szükségük van a segítségére, tanácsára.

ISKOLAI KÖZÖSSÉGI SZOLGÁLAT

A polgárőr egyesületek a kötelező, 50 órás közösségi szolgálatok fogadó szervezetei. Többek között az alábbi programok közül választhatnak a diákok:

- ✓ „Tiszteletet az éveknek, biztonságot az időseknek!” program. A helyi polgárőr egyesületek kapcsolattartói bemutatják a diákokat az időseknek és közösen végzik a segítő tevékenységet. Ha nincs mit tenni, beszélgetnek az idősekkel. Megismerik az idős emberek gondolkodását, hálájukat a segítségért. Reményeink szerint ez hozzájárul a nemzedékek közötti ellentétek elsimításához is.
- ✓ A „**Helyi környezetvédelmi program**” keretében a fiatalok a helyi polgárőr egyesület elnökének terve szerint bejárják lakóterületüket és környékét. Felkutatják az illegálisan lerakott szemetet és minden olyan dolgot, aminek megítélésük szerint nem a környezetben van a helye. (Pl.: parlagfű, olajos hordók, flakonok.) GPS koordináták

---

⁸ <http://www.opsz.hu/betores-megelozes-programleiras> (2016.10.10.)

⁹ <http://www.opsz.hu/szem/itt-a-szem-20-a-polgarorseg-felfrissiti-es-ujrainditja-azt-amiben-igazan-io> (2016.10.10)

alapján rögzítik a helyet és átadják a polgárőr egyesület elnökének. Fontos elem, hogy nem kerülhetnek konfliktusba az illegális szemétkerakókkal, személtelőkkel. Kizárólag „csak” a helyszín adatait rögzítik. Az adatok ismeretében a polgárőr egyesület elnöke, a helyi önkormányzat segítségével rendbe hozatja a feltárt problémát. Ezután újra kiküldi a diákokat. Ő tapasztalja, hogy az általa feltárt rendellenesség megszűnt, ezt jelzi a polgárőr egyesület elnökének, aki elbeszélget vele a környezettudatos magatartásról és annak hatásairól a helyi környezetre.

- ✓ **„Kortárs segítő.”** A polgárőrök felkészítik az arra alkalmas diákokat – a rendőrség bűnmegelőzési szakembereinek bevonásával – az általános iskolások számára történő bűnmegelőzési előadások megtartására, illetve abban való részvételre. Az előadásokat az általános iskolák szervezik és felügyelik. Az előadások hatékonyak tekinthetők, hiszen a 12-14 év közötti gyermekek felnéznek a náluk három, négy évvel idősebb diákokra és tőlük jobban elfogadják az intelmeket.

4. A POLGÁRŐR ÉS A KÖRZETI MEGBÍZOTTAK EGYÜTTMŰKÖDÉSE

4.1. Az együttműködés szabályozása

Az együttműködések komplex rendszert alkothatnak az egyes települések szintjén. Az együttműködések jogi alapjait maguk a jogszabályok teremtik meg. A következőkben ezeket a jogszabályi helyeket, belső szabályozókat vesszük sorba, áttekintést nyújtva a vonatkozó előírások tekintetében. Persze az együttműködések kereteinek megteremtése fontos előfeltétel, de csak akkor ér valamit, ha élővé is válik a papíron létező együttműködés.

4.1.1. Magyarország helyi önkormányzatairól szóló törvény¹⁰

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló törvény (Mötv.) deklarálja **az önkormányzatok felelősségét**, amikor ellátandó feladatként nevesíti a település közbiztonságának biztosításában való közreműködést. Az Mötv. előíró rendelkezésétől függetlenül is tisztában vannak a települések vezetői azzal, hogy a rend és biztonság fenntartása a helyi lakóközösség egyik legfontosabb értéke, amelynek megteremtésében az önkormányzatnak aktív szerepet kell vállalnia. El kell fogadni azt, hogy ebben a rendkívül szerteágazó munkában nem hagyható magára a rendőrség, még akkor sem, ha a rendőrség a közrend, közbiztonság fenntartásának az első számú letéteményese. Az önkormányzatok azonban nagyon sokat tehetnek a közbiztonsági helyzet érdekében, különösen a rendőrséggel és a polgárőrséggel való **szoros, valós együttműködés révén**.

A polgárőrségek és az önkormányzatok együttműködésének részleteiről, a partneri viszony erősítése, valamint az együttműködés hatékonyságának növelése érdekében a közelmúltban önálló Iránytű készült a Települési Önkormányzatok Országos Szövetségének és az Országos Polgárőr Szövetség közös törekvéseinek eredményeként.¹¹

4.1.2. A polgárőrségről és a polgárőri tevékenység szabályairól szóló törvény¹²

A civil egyesületek tekintetében közterületen járőrszolgálatot, figyelőszolgálatot és jelzőőri tevékenységet kizárólag polgárőr egyesület végezhet. Az említett alapfeladatokat az egyesület akkor kezdheti meg, valamint végezheti, ha a működési területén illetékes megyei (fővárosi) rendőr-főkapitánysággal¹³ **írásbeli együttműködési megállapodást kötött**. A tapasztalatok

---

¹⁰ 2011. évi CLXXXIX. törvény

¹¹ Christján László: Iránytű a polgárőrség és az önkormányzatok együttműködéséhez, Budapest, 2017.

¹² 2011. évi CLXV. törvény

¹³ 329/2007. (XII. 13.) Korm. rendelet:

figyelembevételével fontos hangsúlyozni, hogy a polgárőr törvény a partneri viszonyokat meghatározza, és ez alapján az egyesületi elnök közvetlenül is fordulhat a megyei (fővárosi) rendőrfőkapitányhoz, ha az együttműködés gyakorlati megvalósításában eltérések, problémák adódnak a megállapodásban foglaltakhoz képest, illetve ha a közösen megfogalmazott célok elérését veszélyeztetve érzik.

A polgárőr törvény az együttműködési megállapodás folyamatában, a kezdeményezés helyének meghatározásával, javaslattételi és -továbbítási kötelezettség meghatározásával közreműködő szerepet biztosít a helyi rendőri szervnek. Továbbá konkrét iránymutatást tartalmaz a törvény az együttműködési megállapodás tartalmára¹⁴, különösen az együttműködés területeinek, eszközök átadásának, használatának, a közös feladatok ellátására, a tájékoztatásnak, a kapcsolattartás módjának, és az együttműködéssel kapcsolatban eljárásra jogosult helyi rendőri szervnek a meghatározására, az együttműködést segítő további rendelkezésekre, valamint a polgárőr egyesület elkötelezettségét tartalmazó nyilatkozatra. A fentiek alapján a gyakorlatban az együttműködés részleteinek kialakítása már a helyi rendőri szerv kompetenciájába kerül, így a KMB(k) és az egyesület vezetője közötti kapcsolattartás, a közös szolgálat ellátás a helyi sajátosságoknak megfelelően szervezhető és hajtható végre. A helyi rendőri szerv vezetőjének (rendőrkapitány) és a polgárőr egyesület működési területén illetékes helyi önkormányzat által létrehozott bűnmegelőzési és közbiztonsági, valamint baleset-megelőzési bizottság munkájában is kiegészítő feladatként közreműködhet a polgárőr egyesület (Rendőrségi törvény alapján). Ez tovább erősíti az együttműködési partneri viszonyt.

Fontos megemlíteni, hogy az együttműködési megállapodás rendőrség részéről történő felmondása esetén a polgárőr egyesület - jogorvoslati eljárás megindításától függetlenül - polgárőri tevékenységet nem láthat el és e polgárőr egyesülettel, valamint a tagjai által alapított új polgárőr egyesülettel az azonnali hatályú felmondástól számított 1 éven belül nem köthető újabb együttműködési megállapodás.

2015 óta a területi polgárőr szövetség feladatrendszere kiegészült és a megyei (fővárosi) szövetség bevonásra került, hogy előzetesen véleményezze a polgárőr egyesület által a működési területén illetékes megyei (fővárosi) rendőr-főkapitánysággal megkötendő együttműködési megállapodást.¹⁵ Célszerű lenne a területi szövetségek és a megyei (fővárosi)

---

3. § (1) A megyei (fővárosi) rendőr-főkapitányságok (a továbbiakban: rendőr-főkapitányság) önálló feladat- és hatáskörrel működnek.

4. § (1) A rendőrkapitányságok az illetékes rendőr-főkapitányság szerveként, önálló feladat- és hatáskörrel működnek; (2) A határrendészeti kirendeltségek az illetékes rendőr-főkapitányság szerveként, önálló feladat- és hatáskörrel, a külön jogszabályban meghatározott határterületen végzik a jogszabályban hatáskörükbe utalt feladatokat.

5. § (1) A rendőr-főkapitányság, továbbá a rendőrkapitányság szervezetében rendőrőrs szervezhető. **A rendőrőrs feladat- és hatásköri önállósággal nem rendelkező szervezeti elem.**

(2) A rendőr-főkapitányság alapító okirata határozza meg a rendőr-főkapitánysághoz vagy a rendőrkapitánysághoz tartozó rendőrőrseket.

¹⁴ 2011. évi CLXV. törvény 5. § (1-3) bekezdés;

¹⁵ 2015. évi LVIII. tv. 2. §

rendőr-főkapitányságok megállapodásaiban szabályozni a felmondással kapcsolatos hasonló teendőket, jogköröket is.

4.1.3. A Rendőrségről szóló törvény¹⁶

A rendőrségi törvényben (Rtv.) a rendőrség és polgárőrség együttműködésére nincs közvetlen szabályozás, illetve hivatkozás sincs a polgárőrségről szóló törvényben meghatározott feladatokra vonatkozóan. Az Rtv. általános megfogalmazást tartalmaz az együttműködésre. A rendőrség a feladatának ellátása során együttműködik az állami és a helyi önkormányzati szervezetekkel, a civil szervezetekkel és a gazdálkodó szervezetekkel, az állampolgárokkal és azok közösségeivel és támogatja a helyi önkormányzatoknak, az állampolgárok közösségeinek a közbiztonság javítására irányuló önkéntes tevékenységét¹⁷. A közbiztonsággal összefüggő feladatok társadalmi segítésére és ellenőrzésére a rendőrkapitány és az illetékes önkormányzatok által létrehozható, bűnmegelőzési és közbiztonsági bizottságok összetételével kapcsolatban sincs utalás a polgárőr törvény „ajánlására”.¹⁸ Természetesen a polgárőr törvény iránymutatása is elégséges erővel biztosítja a polgárőr részvételét a bizottságokban.

A polgárőrségről és a polgárőri tevékenység szabályairól szóló 2011. évi CLXV. törvényben meghatározott feladatok eredményes végrehajtására az Országos Rendőr-főkapitányság és az Országos Polgárőr Szövetség között megkötött együttműködési megállapodás alapján a megyei (fővárosi) rendőr-főkapitányságok a polgárőr szervezetekkel történő közös szolgálatának végrehajtása minden évben értékelésre kerül.

4.1.4. A 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet a rendőrség szolgálati szabályzatáról

A rendőrség és polgárőrség együttműködése szempontjából kiemelten fontos a jelen pontban nevesített jogszabály, amely **konkrét felhatalmazást tartalmaz a közös járőrszolgálatra**. A járőrözés, mint szolgálati forma¹⁹ a közterületek és nyilvános helyek biztosítását, védelmét szolgálja. A járőrözés során egy vagy több rendőr előre meghatározott körzetben, területen vagy útvonalon, valamint menetvonalon bűnügyi, közrendvédelmi, határrendészeti, közlekedési, továbbá vízi rendészeti feladatot lát el, ellenőrzi a jogszabályok betartását, végzi a jogellenes cselekmények megelőzését, felderítését, megszakítását és az elkövetők elfogását. A rendőr a mellé - közös végrehajtást igénylő feladat esetén - járőrtársként beosztott polgárőrrel²⁰ együttműködve látja el a járőrözést.

A polgárőr szolgálat szempontjából szintén kiemelten fontos a rendőrségnél az **ügyeleti szolgálati forma**²¹. A rendőrségi feladatok végrehajtásának, a szervezet működésének, valamint

---

¹⁶ 1994. évi XXXIV. tv

¹⁷ 1994. évi XXXIV. törvény 2. § (2)

¹⁸ 1994. évi XXXIV. törvény 10. § (1)

¹⁹ 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet 70. § (1)

²⁰ 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet 70. § (3) bekezdés tartalmazza a rendőr mellé járőrtársként beosztható személyeket

²¹ 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet 68. § (1)

irányításának és vezetésének, továbbá a rendőri munka folyamatosságának biztosítása, az együttműködő szervekkel való kapcsolat állandó fenntartása, a rendkívüli eseményekkel összefüggő halaszthatatlan intézkedések megtétele, az intézkedésre jogosult és köteles szervek, személyek értesítése, illetve a vezetők tájékoztatása érdekében állandó vagy ideiglenes jelleggel ügyeletet kell biztosítani.

A rendőrség és a polgárőr egyesületek (polgárőrök) gyakorlati (napi) együttműködésének meghatározó eleme a körzeti megbízotti szolgálati forma²². **A körzeti megbízott az általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerv vezetője által meghatározott körzetben teljesít szolgálatot, tevékenységét önállóan szervezi, és egyik fő feladata a rendőrség és a lakosság közötti kapcsolat fenntartása. Alapvető feladatai közé tartozik még a bűnmegelőzési tevékenység ellátása, nyomozások elvégzése, körözési eljárás lefolytatása és vasúti, légi és vízi rendészeti, rendőri feladatok ellátása.** A rendőrségi szolgálati szabályzat megalapozza annak lehetőségét, hogy az együttműködési megállapodásokban részletesen meghatározásra kerüljenek a közös rendőr-polgárőr járőrszolgálatok és egyéb (kiegészítő) közös tevékenységek.

4.1.5. Az országos rendőrfőkapitány 26/2015. (XII. 9.) ORFK utasítása a körzeti megbízotti szabályzatról²³

Az ORFK utasítás hatálya az általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerv (a Rendőrség) meghatározott szervezeteire vonatkozik, de az együttműködés hatékony megvalósítása érdekében célszerű a polgárőr vezetőknek (a közös, járőrtársi szolgálatot ellátó polgárőröknek) is megismerni a rájuk vonatkozó mértékben. A szabályzat a körzeti megbízotti szolgálat tervezése, szervezése, ellátása, irányítása, ellenőrzése során követendő szabályok meghatározásán túl, a közrend és a közbiztonság védelme, a lakosság szubjektív biztonságérzetének alakulása terén végzett munka hatékonyabb végrehajtását is hivatott elősegíteni. A szolgálati szabályzattal összhangban meghatározásra került, hogy **a körzeti megbízotti szolgálat a Rendőrség közrendvédelmi szolgálati ágának egyik szolgálati formája.** Alapvető célja a körzeti megbízotti működési körzetben található településeken a Rendőrség állandó, **közvetlen kapcsolatának kialakítása és fenntartása az állampolgárokkal,** a települési önkormányzatokkal, **a helyi lakossági, civil és gazdálkodó szervezetekkel,** a közterületi rendőri jelenlét biztosítása, valamint a helyi bűnmegelőzési, bűnüldözési és rendészeti feladatok folyamatos ellátása.

- ✓ *A KMB munkaköri, szolgálati feladata a polgárőr egyesülettel, a polgárőrökkel való jó együttműködés és személyes kapcsolatok kialakítása és ápolása.*

---

²² 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet 69. §

²³ Forrás: HIVATALOS ÉRTESÍTŐ 2015. évi 61. szám (Az „Utasítás” 2016. január 1-jén lépett hatályba)

A KMB viszonylagos önállósága mellett a körzeti megbízotti tevékenység összehangolásért, tervezéséért, szervezéséért, irányításáért, ellenőrzéséért legalább alosztályvezető-helyettes vagy azzal azonos jogállású vezető (parancsnok) a felelős. A körzeti megbízott szolgálat a személyes felelősség elvén, magas fokú szakértelmen és helytálláson alapul. A körzeti megbízottal szembeni elvárás a példamutató emberi magatartás, a rendezett magánélet, továbbá az állampolgárokban a Rendőrség iránti bizalom erősítésének, megőrzése elősegítésének képessége, valamint, hogy önállóan képes legyen a szakmai munkavégzésre, a közösségi kapcsolattartásra és a hatékony kommunikációra.

- ✓ *A kölcsönös bizalom kifejezésének, erősítésének ideális formája lehet, ha a rendőri hivatást teljesítő személy szabadidejében polgárőr egyesületi tag, illetve ha egyesületi vezetőnek választják és az együttműködési feladatok megvalósítása példamutatással párosul.*

2016-ban²⁴ 222 egyesületben 304 fő aktív rendőr vállalt polgárőr szolgálatot, közülük 112 fő KMB, ebből egyesületi vezetésben 69 fő (33 fő KMB) vállalt részt, területi szövetség vezetésében 7 fő (2 fő KMB), járási koordinátor 3 fő (2 fő KMB).

Tapasztalati adat, hogy nagyságrendekkel magasabb a nyugállományú rendőrök szerepvállalása a polgárőr tevékenység szervezésében és végrehajtásában, bár a szolgálati nyugdíjak visszamenőleges adóztatása jelentős sérelmeket okozott és többeket elkedvetlenített időlegesen, vagy véglegesen az önkéntes közösségi szolgáltatótól.

A szabályzat szerint a közrendvédelmi szakterületért felelős vezető a kapitányságvezető jelenlétében a megbízással egy időben átadja a körzeti megbízott szolgálati okmányait, és ismerteti a körzeti megbízotti működési körzet közbiztonsági helyzetét és az ehhez igazodó rendőri szolgálat sajátosságait. Ismertetésre kerül a körzet (település) szociális, nemzetiségi, multikulturális összetétele és gazdasági viszonyai, fontosabb létesítményei, a szomszédos települések **általános helyzete, a polgárőr egyesületek**, és az egyes rendészeti feladatokat ellátó személyeket foglalkoztató szervezetek **működésének jellemzői**. Majd a **közrendvédelmi szakterületért felelős vezető** a körzeti megbízotti működési körzetéhez tartozó településen (településeken) **bemutatja a KMB-t** az önkormányzat képviselő-testületének, a polgármesternek, a jegyzőnek, **a polgárőr egyesületek vezetőinek**, az egyes rendészeti feladatokat ellátó személyt munkáltató szerv vezetőinek.

- ✓ *A fenti szabályozási részben tükröződik, hogy a rendőr-polgárőr partnerségi viszony nem csak udvariassági szólam, hanem a helyi közrend, közbiztonság fenntartásában meghatározó tényező, a rendőri munka szabályozási rendjében meghatározó elem. A KMB szolgálatba lépési folyamat alapját képezi a polgárőr szolgálatok tervezéséhez elengedhetetlenül szükséges helyzetértékelés szempontrendszerének is.*

A szabályzatban meghatározott követelmény, hogy a KMB elérhetősége (mobiltelefonszám, körzeti megbízotti iroda címe, telefonszáma, e-mail címe, körzeti megbízotti működési körzete, fogadóóra helyszíne és időpontja) folyamatosan naprakész állapotban legyen, valamint a

---

²⁴ Forrás: OPSZ Központi Iroda felmérése 2016. október

településeken megtartásra kerülő fogadóóra időpontja, helyszíne a lakosság részére megismerhetővé váljon az önkormányzatok hirdetőtábláin, illetve a Rendőrség (www.police.hu) és az önkormányzat honlapján.

- ✓ *Az elérhetőség és a reagálóképes kapcsolattartás a polgárőr tevékenységben is alapkövetelmény. Az utóbbi évek javuló együttműködésének, a közös programokban és szolgálatokban való jó gyakorlatok elterjedésének köszönhetően a fogadóórák, közbiztonsági fórumok megtartása is egyre több településen összehangoltan történik, illetve folyamatos az érdemi információk kölcsönös továbbítása.*

Jelentős szerepet kap a rendőri feladatok összehangolása, a szolgálat ellátásának hatékonysága érdekében az egymással határos körzeti megbízotti működési körzetekben szolgálatot teljesítő körzeti megbízottak 4–10 fős szolgálati csoportokba szervezése a folyamatos rendőri jelenlét biztosítására. Az illegális migráció kezeléséhez szükséges rendőri állományt átrendeléssel lehetett biztosítani, a helyi közterületi jelenlét hiányának pótlásában tervszerűen, és eredményesen működtek közre a polgárőr egyesületek összehangolt szolgálat tervezésével és ellátásával.

A szabályzat szigorú követelményeket támaszt a teljesített szolgálat és a tapasztalatok dokumentálásával kapcsolatban és megerősíti a korábban már tárgyalt közös szolgálat ellátás lehetőségét a rendvédelmi szervek hivatásos állományú tagjaival, **a rendőrkapitányság illetékességi területén székhellyel rendelkező polgárőr egyesületek tagjaival**, az egyes rendészeti feladatokat ellátó személyekkel. A közös szolgálatok tervezésének és végrehajtásának indokoltságát az a rendelkezés is erősíti, hogy a „A körzeti megbízott éjszakai szolgálatteljesítésre egyedül nem osztható be.” A körzeti megbízott szolgálati idejébe be kell számítani az önkormányzatok, a civil szervezetek ülésein, értekezletein, konzultációs fórumon hivatali minőségben történő részvételt, hiszen ezen alkalmak jelentős mértékben erősítik a kapcsolattartást és a hatékony együttműködést az említett szervezetekkel, helyi közösségekkel.

A körzeti megbízott elemző-értékelő tevékenysége során, az éves beszámolójához igazítva köteles évente írásban értékelni a körzeti megbízotti működési körzetének helyzetét, amely **értékelésben meghatározott szempont a polgárőr egyesületekkel és az egyes rendészeti feladatokat ellátó személyekkel való együttműködés helyzete.**

Iránymutató szabályozás, hogy a körzeti megbízott meghívás esetén egyenruhában vesz részt minden olyan rendezvényen (falugyűlés, képviselő-testületi ülés, lakossági fórum), amely a lakossághoz, az önkormányzathoz fűződő törvényes kapcsolatát erősítheti, azonban ha a meghívást nem szolgálati úton kapta, azt köteles előzetesen – engedélyezés céljából – jelenteni a közrendvédelmi szakterületért felelős vezető felé. A körzeti megbízotti tevékenység közvetlen szakmai irányítását a kapitányságvezető a közrendvédelmi szakterületért felelős vezető útján végzi.

5. JAVASLATOK AZ EGYÜTTMŰKÖDÉS FEJLESZTÉSÉHEZ

5.1. Az Országos Polgárőr Szövetség javaslatai az együttműködés fokozása érdekében

Az alábbiakban a teljesség messzemenő igénye nélkül konkrét javaslatokat, ajánlásokat fogalmazunk meg az együttműködés fokozására a felek számára.

5.1.1. Az írásbeli együttműködési megállapodások naprakészsége

- **A rendőrség és a polgárőr egyesületek együttműködésének részleteit írásbeli együttműködésbe kell foglalni, figyelembe véve a helyi szintű igényeket, a megyei szövetség és az OPSZ elvárásait is.**

A fentiekben részletezettek alapján tehát a rendőrség és polgárőrség együttműködését törvényi előírások – alapvetően a polgárőrségről szóló törvény – szabályozzák. A végrehajtás részleteinek meghatározását kötelező írásba foglalni, a szervezeti és tevékenységi területek sajátosságainak megfelelően országos-, területi- és helyi szinteken.

A szabályozás tekintetében a szervezeti egymásra-épültség a jövőben nagyobb figyelmet érdemel, ugyanis az egyesületek együttműködési megállapodását a területi szövetség előzetesen véleményezheti, de a felmondására irányuló kezdeményezés joga nem került meghatározásra; az OPSZ nem kapott jogosítványt a területi szövetségek megállapodásainak előzetes véleményezésére.

5.1.2. Felkészülés a közös szolgálatra

- **A rendőr és a polgárőr közös járőrszolgálatot megelőzően a felek alaposan készüljenek fel a közös szolgálatellátásra. A polgárőrök legyenek tisztában azzal, hogy milyen jogosítványokat gyakorolhatnak és miként segíthetik lehatékonyabban a rendőr munkáját.**

A rendőri együttműködésben kiemelt helyet foglal el a polgárőrök és a rendőrök közös szolgálatellátása, különösen nagy a jelentősége a körzeti megbízott és a polgárőr egyesület **közös, tervszerű tevékenységének és a naprakész információáramlásnak és tájékoztatásnak.** A rendőrrel járőrtársi szolgálatot ellátó polgárőr jogosultsága, az ehhez szükséges feltételek és követelmények részletesebb meghatározását indokolja. Itt elsősorban a felkészültség, az alkalmasság, valamint a „szakmai és emberi méltóság” játszanak kulcsszerepet. Rendkívül hasznos lehet a közös intézkedéstaktikai felkészítéseken történő részvétel.

5.1.3. Legyen minél több rendőr polgárór

- **Vonjunk be minél több nyugállományú rendőrt, katonát (korábbi hivatásos állományú személyt) a polgárőrség munkájába, növelve ezáltal a polgárőrségbe vetett bizalmat.**

Az aktív és nyugdíjas rendőrök polgárőr egyesületi tagsága és hatékony szolgálatellátása erősíti a rendőrség és a polgárőrség iránti közbizalmat és fokozottan hozzájárul az állampolgárok kiegyensúlyozott, félelem nélküli közbiztonsági érzetének erősítéséhez.

5.1.4. A körzeti megbízott aktívan támogassa a polgárőr egyesület munkáját

- **A körzeti megbízott aktívan támogassa a polgárőr egyesületek törekvéseit, lehetőség szerint ő maga is legyen polgárőr és vegyen részt a polgárőri munkában.**

Kívánatos, hogy a KMB aktívan támogassa a polgárőr egyesületek megalakítását és segítse az egyesületek törekvéseit a polgárőr alap és kiegészítő feladatok végzésében. A legjobb „megoldás” az aktív támogatásra, ha a KMB maga is aktívan részt vesz az egyesület munkájában, a polgárőri feladatok ellátásában, így erősíti a kapcsolatrendszerét és közvetlen benyomásokat szerezhet a polgárőrök önzetlen és nélkülözhetetlen munkájáról.

5.2. Az Országos Rendőr-főkapitányság javaslatai az együttműködés fokozása érdekében

A rendőrség a polgárőrséggel való együttműködés jelentőségét a közös szolgálat ellátáson túl abban látja, hogy a polgárőrség a városokban, a községekben, valamint az idegenforgalmi szempontból frekvenciált területeken létszámukkal növelik a közterületi jelenlétet, ezáltal jelentős segítséget nyújtva a bűn- és egyéb jogsértő cselekmények megelőzése, megszakítása és felderítése területén. Előbbiek mellett számos sport, kulturális, illetve jelentős tömeget vonzó rendezvény biztosításában vesznek részt, ahol bevonásuk révén jelentős számú rendőri erő kiváltására nyílik lehetőség.

A polgárőr egyesületek tagjai a fentiekén túl meghatározott feladatok végrehajtásába is bevonásra kerülnek minden évben:

- a Magyarország nemzeti ünnepei és a kiemelt fontosságú események alkalmából megtartott rendezvények rendőri biztosításának végrehajtása [Lásd: 2/2017. (I. 18.) ORFK utasítás];
- a Magyar Posta Zrt. és az ORFK között 2008. július 17-én kelt, 25246/2008. ált. számú biztonsági együttműködési megállapodásban foglaltak végrehajtása;

- a 18. életévüket be nem töltött személyek alkoholfogyasztásának visszaszorítása érdekében a szórakozóhelyek, a zenés, táncos rendezvények és a vendéglátóipari egységek ellenőrzése [Lásd: 29000/27974/2014.Ált. számon kiadott Intézkedési Terv];
- a turisztikai idény rendőri feladatainak végrehajtása [46/2013. (XI.15.) ORFK utasítás];
- a rászoruló személyeket a téli időjárási viszonyok következtében fenyegető veszélyhelyzetek megelőzésével és kezelésével összefüggő rendőri feladatok végrehajtása [24/2016. (X. 6.) ORFK utasítás];
- a mindenszentek ünnepével, a halottak napjával és az év végi ünnepekkel kapcsolatos rendőri feladatok végrehajtása [28/2016. (X. 17.) ORFK utasítása];
- a különböző terrorcselekményekkel kapcsolatban kiadott átiratokban foglaltak végrehajtása;
- valamint az illegális migráció kezelése során meghatározott feladatok végrehajtásában is bevonásra kerülnek (különösen a 2017. január 20-án megalakult Határvédelmi Polgárőr Tagozat közreműködésével).

5.2.1. Körzeti megbízottak részére ajánlás

- **polgárőrség vezetőivel a napi szintű egyeztetés a helyben jelentkező feladatok sikeres végrehajtása érdekében;**
- **a bűnügyi és a rendészeti szakterületre vonatkozóan heti rendszerességgel tájékoztassa a polgárőr szervezeteket, hogy az ellenőrzések időszakán túl is biztosított legyen a polgárőri jelenlét a veszélyeztetett területeken;**
- **az önálló figyelőszolgálatra, vagy közterületi szolgálatra kiinduló polgárőrök felkészítése, hogy az adott időszakban milyen jellemző bűncselekmények voltak és milyen releváns információkra van szüksége a rendőrségnek a sikeres felderítés érdekében;**
- **a közös szolgálat ellátására jelentkező polgárőrökkel közös intézkedéstaktikai képzéseken való részvétel;**
- **közös szolgálatok megszervezésében aktívan vegyen részt;**
- **a szolgálati feladatok függvényében a polgárőr egyesület éves közgyűlésén vegyen részt;**
- **negyedévente értékelje a polgárőrség vezetőivel az elmúlt időszak együttműködését;**
- **népszerűsítsék a területükön a polgárőrséget**

5.2.2. Polgárőrök részére ajánlás

- a körzeti megbízottakkal a napi szintű egyeztetés a helyben jelentkező feladatok végrehajtása érdekében;
- felkészült és szolgálatra alkalmas állapotban jelentkezzen közös feladat ellátásra;
- kizárólag a Pótv.-ben meghatározott formaruhában és polgárőr igazolvány birtokában, az engedélyezett felszereléssel lehet szolgálatba vonulni;
- folyamatosan tájékoztassa a körzeti megbízottat a szolgálata során tapasztalt közbiztonsági helyzetről, eseményekről, szükség esetén kérjen rendőri intézkedést, illetve a közterületeken tapasztaltak alapján éljen javaslattal, észrevétellel;
- a rendőrség által szervezett intézkedéstaktikai képzéseken való részvétel, amennyiben közterületi közös szolgálatba kíván kivonulni;
- képzéseken, továbbképzéseken való részvétel kiemelt jelentőségű minden polgárőr számára az önként vállalt feladatának függvényében, például az alábbi kiemelt jelentőségű területeken:
  - balesetmegelőzés gyermekek számára;
  - időskorúak védelme érdekében szervezett tájékoztatók, jelzőrendszer;
  - Szomszédok Egymásért Mozgalom kiterjesztése, külterületen élőkkel való aktív kapcsolattartás;
- a polgárőrség vezetői negyedévente értékeljék a körzeti megbízottal az elmúlt időszak együttműködését.

5.2.3. Közös célkitűzések az együttműködés fokozása érdekében

A jövőbeni együttműködés hatékonyságának növelése érdekében az alábbi célkitűzések fogalmazódnak meg a rendőrség részéről:

- ❖ a közös szolgálatok számának növelése;
- ❖ a kölcsönös tájékoztatás a szolgálatok összehangolása érdekében mind a körzeti megbízottak, mind a polgárőrök részéről (1-2 héttel korábban az előre látható feladatok függvényében)
- ❖ a polgárőrök szakmai továbbképzésének folytatása, fokozása;
- ❖ a polgárőrök önálló tevékenységének szoros összehangolása a rendőri szolgálatokkal;
- ❖ új polgárőr egyesületek alakulásának támogatása;
- ❖ a Pótv. követelményeinek eddig nem megfelelő, de a Rendőrséggel együttműködni szándékozó polgárőr egyesületek segítése a feltételek teljesítése érdekében, és azok megvalósulása esetén az együttműködési megállapodások megkötésének szorgalmazása.

A megyei (fővárosi) rendőr-főkapitányságok minden oktatásra, szakmai (közrendvédelem, közlekedésrendészet, baleset-megelőzés, bűnmegelőzés, jelzőőri tevékenység, intézkedéstaktika) továbbképzésre irányuló felkérésnek eleget tesznek, lehetőségeik szerint, esetenként a

terem, irodahelyiség rendelkezésre bocsátásában vagy az oktatás helyszínére történő szállításban is segédkeznek. Ugyanígy támogatják a területi, helyi polgárőr szervezeteket az országos szakmai versenyekre történő felkészülés és a versenyeken való eredményes részvétel érdekében, valamint a pályázati anyagok vagy azok háttér anyagainak összeállításában.

Az együttműködés tekintetében a közös szolgálat ellátásban kiemelkedő munkát teljesítő polgárőrök és rendőrök az elmúlt években különféle emléklapok, tárgyjutalmakat és a Polgárőr Érdemkereszt különböző fokozatait vehették át a Rendőrség és a Polgárőrség területi és központi szerveinek vezetőitől. Ez ösztönző hatású lehet, de nem az egyetlen motivációs eszköz, amivel mind a rendőröket és polgárőröket ösztönözni lehet. Motivációs eszközként tekinthetünk egyebek mellett:

- a képzési lehetőségek megteremtésére (pl.: szituációs gyakorlatok rendőrökkel közösen);
- az új feladatokban való részvétel biztosítására;
- pályázati lehetőségek megteremtésére (mind szövetségi, mind egyéni szinten);
- nyílt napok szervezésére, ahol a szervezet bemutatásra kerülhet (lovas, kutyás, motoros, kerékpáros bemutatók szervezése);
- lakossági tájékoztatók szervezésére, elkészítésére;
- szükséges folyamatossá tenni nemcsak a polgárőrök oktatását, továbbképzését az intézkedéstaktika, a jogszabályismeret, az intézkedéskultúra területén, hanem a fiatal polgárőrök számára is meg kell teremteni a lehetőséget ezeken a képzéseken való részvételre;
- regionális konferenciák szervezésére, a megyéken belüli és egymással szomszédos polgárőrségek által.

6. JÓ GYAKORLATOK AZ EGYÜTTMŰKÖDÉSRE, KIEMELKEDŐ KMB SZEMÉLYISÉGEK

Az alábbiakban négy olyan körzeti megbízott pályafutása kerül röviden bemutatásra, akik lelkiismeretes, szorgalmas, alázatos munkájukkal méltán vívták ki a helyi közösség és saját vezetőik elismerését. Mindennapi kitartó munkájuk, rendszeretűk, segítőkészségük és szakmai alázatuk révén az évek alatt az egyes települések meghatározó személyiségeivé váltak. Amint látni fogjuk van köztük olyan, aki lelkiismeretes KMB munkája mellett aktív polgárőr is, sőt aktív polgárőr vezetőként is megállja a helyét.

Azon túl, hogy őszinte tisztelettel megemeljük kalapunkat kitartó és odaadó tevékenységük előtt, érdemes tanulni is tőlük, miként válhat valaki a település egyik legmegbecsültebb tagjává rendőrként.

6.1. Molnár Zoltán c. r. főtörzssászlós, Sümeg

Molnár Zoltán c. r. főtörzssászlós 1991. február 1-jén járőrként kezdte meg hivatásos rendőri szolgálatát a BRFK Közrendvédelmi Parancsnokságán. A Veszprém Megyei Rendőr-főkapitányság Tapolcai Rendőrkapitányság Sümegi Rendőrőrs állományába 1993. január 1. hatállyal került járőri beosztásba, 1995. június 1. és 2000. február 1. között megbízott (a továbbiakban: mb.) körzeti megbízottként, majd járőrként teljesített szolgálatot. 2007. augusztus 1-i hatállyal ismételt mb. körzeti megbízott, 2008. május 16-i hatállyal véglegesítették a beosztásban.

Munkáját élethivatásnak tekinti, szolgálati feladatait magas színvonalon, példamutatóan látja el. Szakmai tudása kimagasló, kollégáival segítőkész, gyakorlati és elméleti tapasztalatait felhasználva a fiatalabb kollégák felkészítésében kimagasló színvonalon vesz részt. Szolgálati feladatait követendő szorgalommal, pontosan és erőn felüli kitartással végzi. A hivatásos állományban eltöltött **26 év alatt szerzett tapasztalatát** kiválóan hasznosítja.

A körzeti megbízott működési körzetéhez négy település tartozik, melyek önkormányzatai képviselő-testületeinek támogató nyilatkozataiban a polgármesterek is arról tesznek tanúbizonyságot, hogy Molnár Zoltán c. r. főtörzssászlós a helyi közösség megbecsült tagja és jelentős szerepet tölt be a települések életében, a **lakosok bizalommal fordulnak felé** a problémáikkal. Segítőkész természetével, a **hivatás iránti alázatával, hozzáértésével, határozott és magabiztos fellépésével nagy megbecsülést és elismerést vívott ki** a települések lakossága körében. **Szabadidejében a helyi polgárőr egyesület vezetőjeként is jelentős erőfeszítéseket tesz a helyi közbiztonság megóvása érdekében,** továbbá a Veszprém Megyei Polgárőrségek Szövetségében működő **lovassági tagozat vezetői tisztét is betölti.**

Kiemelendő, hogy a fentiekén túl az országban is egyedülálló kutyás polgárőr szolgálat helyi feltételeinek megteremtésében jelentős szerepet töltött be.

Magánélete kiegyensúlyozott, három iskoláskorú gyermekét egy családi tragédia következtében egyedül neveli, mely az általa elvégzett feladatok és a helyi közbiztonság érdekében tett erőfeszítéseinek az értékét növeli.

6.2. Biacsi Sándor c. r. főörzsászlós, Tatabánya

Biacsi Sándor c. r. főörzsászlós **1986 óta lát el hivatásos szolgálatot**. Körzeti megbízotti feladatokat 1990 óta teljesít a Komárom-Esztergom Megyei Rendőr-főkapitányság Tatabányai Rendőrkapitányság állományában.

Munkáját a jogszabályoknak megfelelően, pontosan és precízen végzi. Az állampolgárokkal szembeni intézkedései határozottak, magabiztosak, következetesek. A D.A.D.A., illetve az „iskola rendőre” programok keretein belül 20 tatabányai általános és középiskolával tartja a kapcsolatot, ahol rendszeresen tart előadásokat diákoknak és szülőknek. Előadásait az intézményvezetők pozitívan értékelik, változatos óráit a gyerekek kifejezetten szeretik. Különböző önismereti, kommunikációs és drámajátékokat, valamint közlekedésrendészeti „játszva tanulj” előadásokat szervez részükre. A program keretében több kirándulást szervez a prevenciós munkájában tevékenyen résztvevő két tatabányai lelkész segítségével, melyeket mind a szülők, mind a tanintézmények kifejezetten hasznosnak tartanak. Szabadidejében a hét több napján a délutáni órákban a szülők részére szervezett „Szülői Klub”-ban tart interaktív előadásokat több témakörben.

Kapcsolatteremtő és kommunikációs készsége kiváló, kollégáival könnyen megtalálta a közös hangot, akik példaképként tekintenek rá. Viselkedése szabálykövető, mind kollégáival, mind előljáróival szemben tisztelettudó. Szabadidejében is aktívan részt vesz a tatabányai lakosság biztonságos mindennapjainak megteremtésében, rendőri munkáját élethivatásnak tekinti.

Szakmai munkája az elmúlt 30 évet tekintve kivételes, tekintve, hogy felszerelésétől kezdve a Tatabányai Rendőrkapitányság Közrendvédelmi Osztályán teljesíti szolgálatát, mely során mind a civil lakosság, mind a különböző intézmények, szervezetek és egyesületek vezetői elismerően nyilatkoznak tevékenységéről.

6.3. Kapás Tamás c. r. törzsászlós, Szegvár

Kapás Tamás c. r. törzsászlós 2004. április 1-én kezdte meg rendőri pályafutását a Békés Megyei Rendőr-főkapitányság állományában, járőr beosztásban. A Szentesi Rendőrkapitányság állományába 2005. július 1. hatállyal került áthelyezésre, azóta jelenlegi beosztását tölti be.

Munkavégzését kezdetek óta **hivatástudattal átitatott felelősségérzet és emberi tartás jellemzi**. Kiemelt figyelmet fordít a folyamatos szakmai önképzésre, az így megszerzett

ismereteket szolgálatellátása során kimagasló hatékonysággal és eredményességgel alkalmazza. Közterületi szolgálatát **szakszerűen és jogszerűen végzi, bűnügyi tevékenységére a mintaszerű precizitás a jellemző.**

Szegvár Nagyközség körzeti megbízottjaként tevékenykedik. Munkáját az évek során megszerzett magas szintű helyi és személyi ismerettel végzi, mivel helyi lakosként jól ismeri a település jellegzetességeit és a lakosságának problémáit. **Rendőri munkája során kialakított véleményével rendszeresen segíti a település vezetését a község mindennapjainak szervezésében.** Az állampolgárokkal is kiváló kapcsolatot alakított ki, így a lakosok bizalommal fordulnak hozzá problémáikkal. Munkája elismeréseként 2010. évben a képviselő-testület a „Szegvárért Emlékérem” kitüntetést adományozta részére. Szegvár Nagyközség polgármestere támogató levelében nevezett kiegyensúlyozott munkavégzése és segítőkész személyisége mellett kiemelte az általa a különböző rendezvényeken kifejtett tevékenységét is.

Folyamatosan erősíti a **polgárőr szervezetekkel, valamint a halász- és vadásztársaságokkal kialakított együttműködést.** A településen rendszeresen szervez **bűn- és balesetmegelőzési fórumokat,** a helyi **általános iskolában** visszatérő jelleggel közlekedési tematikájú vetélkedőt tart. Kiváló színvonalú megbízható munkavégzése kivívta a körzetében lakók elismerését, hozzájárulva ezzel a pozitív Rendőrség-kép kialakításához. Lelkiismeretes tevékenységének köszönhetően a **község fiataljainak kiváló példát mutat, pozitív követendő értékrendet közvetít.**

Magánélete rendezett, **szabadidejében rendszeresen végez karitatív tevékenységet, melynek során erdélyi magyar árva gyermekeknek gyűjt és szállít adományokat.**

6.4. Bóka István c. r. főörzszászlós, Cered

Bóka István c. r. főt. 1993. június 1-én került a rendőrség hivatásos állományába. A Miskolci Rendészeti Szakközépiskola elvégzését követően járőrként teljesített szolgálatot a Salgótarjáni Rendőrkapitányságon. 1998. július 1-től került kinevezésre Cered község körzeti megbízottjának.

Feladatait kiemelkedő szakmai színvonalon látja el, amelyhez magas szintű helyismeret és személyes kapcsolatok párosulnak, hiszen gyermekkorra óta helybeli lakos.

Cered községbe körzeti megbízottként történő kinevezésekor elsődleges célja a bűncselekmények visszaszorítása volt, melyet áldozatos munkával el is ért, a bűncselekmények száma kinevezését követően a településen jelentősen csökkentek. **Újjászervezte Cered település Polgárőrségét, melynek segítségével hatékonyan látja el feladatát, rendszeresek a közös szolgálatok, intézkedések.**

Napi kapcsolatban áll a helyi önkormányzatokkal, együttműködésük példaértékű, önkormányzati beszámolóját eddig minden évben egyhangúan elfogadta a képviselő-testület. Ezen túl a csoportjához tartozó **valamennyi önkormányzat tisztségviselője jól ismeri, bizalommal fordulnak hozzá** ügyes bajos dolgaik intézésével. A Ceredi **általános iskolában rendszeresen tart órákat, bemutatókat a családsegítő szolgálattal, heti rendszerességgel tart személyes találkozót.**

Bóka István c. r. ftzls. mind a munkahelyén, mind a magánéletben **példamutató magatartást tanúsít**, fegyelmi eljárás ellene nem volt. A KMB szakterületen **jelentős kapcsolatrendszerrel rendelkezik**. Aktívan részt vesz „Az iskola rendőre” programban is, annak meghirdetése óta. A klasszikus körzeti megbízotti munkát magas színvonalon végzi. Sokszor szabadidejét sem kímélve, folyamatosan tevékenyen működik közre Cered község életében.

Munkája során kiemelt figyelmet fordít körzetében **az idősekkel és egyedülálló magányos, elesett emberekkel való kapcsolattartásra**. 2017. január 20-án - az elmúlt időszakban jelentkező extrém időjárási körülmények között teljesített szolgálatellátás során nyújtott kiemelkedő helytállásáért - az Országos Rendőr-főkapitányság vezetője dicséretben, és jutalomban részesítette.

Bóka István c. r. főtörzsszázlós, akinek magánélete is rendezett, feleségével és két gyermekével Cered községben élnek.